

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

بیت ملی

شماره: ۹۹/۱۸۰۴۳۲

تاریخ: ۱۳۹۹/۰۶/۱۲

دارد

شماره:

تاریخ:

پست:

سالم تحش توبس

سالم تحش توبس
سالم تحش توبس
سالم تحش توبس

۴۴/۱۵۵۷۹۰۲

۵۰۱/۲/۱۵

جناب آقای مهديان مدير عامل محترم بانک توسعه تعاون
جناب آقای صالح آبادی مدير عامل محترم بانک توسعه صادرات ايران
جناب آقای چقازردی مدير عامل محترم بانک سپه
جناب آقای مهري مدير عامل محترم بانک صنعت و معدن
جناب آقای خدارحمی مدير عامل محترم بانک کشاورزی
مدير عامل محترم بانک مسکن
جناب آقای حسين زاده مدير عامل محترم بانک ملی ايران
مدير عامل محترم شرکت دولتی پست بانک
جناب آقای دولت آبادی مدير عامل محترم بانک تجارت
مدير عامل محترم بانک رفاه کارگران
جناب آقای صیدی مدير عامل محترم بانک صادرات ايران
جناب آقای بیگدلی مدير عامل محترم بانک ملت
جناب آقای فطانت مدير عامل محترم بانک آینده
جناب آقای بلگوری مدير عامل محترم بانک اقتصاد نوین
جناب آقای رضائی مدير عامل محترم بانک انصار
جناب آقای پورسعید مدير عامل محترم بانک ايران زمین
جناب آقای پرویزیان مدير عامل محترم بانک پارسیان
جناب آقای قاسمی مدير عامل محترم بانک پاسارگاد
جناب آقای عقیلی کرمانی مدير عامل محترم بانک خاورمیانه
جناب آقای کریمی مدير عامل محترم بانک دی
جناب آقای معرفت مدير عامل محترم بانک سامان
جناب آقای قدمی مدير عامل محترم بانک سرمایه
جناب آقای ایمانی مدير عامل محترم بانک سینا
جناب آقای درخشنده مدير عامل محترم بانک شهر
جناب آقای ابدالی مدير عامل محترم بانک قوامین
جناب آقای فرزین مدير عامل محترم بانک کارآفرین
جناب آقای خامی مدير عامل محترم بانک گردشگری
مدير عامل محترم بانک مشترک ايران - ونزوئلا
جناب آقای حسين زاده مدير عامل محترم بانک قرض الحسنه رسالت
جناب آقای اکبری مدير عامل محترم بانک قرض الحسنه مهر ايران
جناب آقای صباغی مدير عامل محترم موسسه اعتباری غیربانکی کوثر
جناب آقای جوادی مدير عامل محترم موسسه اعتباری غیربانکی ملل

جناب آقای مطهری مطلق رئیس محترم هیأت سرپرستی موسسه اعتباری غیربانکی توسعه
جناب آقای نظری رئیس محترم هیأت سرپرستی موسسه اعتباری غیربانکی نور
جناب آقای صادقی رئیس محترم هیأت سرپرستی موسسه اعتباری غیربانکی کاسپین

با سلام؛

احتراماً، پیرو بخشنامه شماره ۱۳۹۸/۱۹۰۶۱ مورخ ۱۳۹۸/۱/۲۷ موضوع ابلاغ «دستورالعمل تأیید صلاحیت و عزل یا هرگونه تغییر مدیران ارشد و اعضای کمیته‌های ریسک، حسابرسی داخلی و رعایت قوانین و مقررات (تطبیق) مؤسسات اعتباری»، بدین وسیله نسخه اصلاحی دستورالعمل مذکور مصوب دهمین جلسه مورخ ۱۳۹۹/۴/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی جهت استحضار و صدور دستور اقدام مقتضی ایفاد می‌گردد. مزید استحضار، اهم موارد اصلاحی در دستورالعمل یاد شده به شرح زیر می‌باشد:

- ✓ ارائه تعریف «عضو مستقل» و بیان الزامات ناظر بر عضویت افراد واجد شرایط استقلال در کمیته‌های ریسک، حسابرسی و رعایت قوانین و مقررات (تطبیق)؛
- ✓ اعمال برخی اصلاحات در شرایط عمومی و تخصصی مدیران ارشد و اعضای کمیته‌ها، به ویژه از طریق برشمردن شرایط تخصصی به تفکیک هر یک از سمت‌های مدیر ارشد و عضویت در کمیته‌ها؛
- ✓ امکان استفاده از افراد دارای سابقه کاری مرتبط در خارج از نظام بانکی برای تصدی سمت مدیر ارشد یا عضویت در کمیته‌ها مشروط به احراز صلاحیت داوطلب وفق مفاد دستورالعمل؛
- ✓ الزامی نمودن ارائه منشور مصوب هیأت مدیره موسسه اعتباری برای کمیته‌های حسابرسی، ریسک و رعایت قوانین و مقررات (تطبیق) به بانک مرکزی؛
- ✓ بیان الزامات ناظر بر ترکیب اعضای کمیته‌ها شامل تعیین تکلیف امکان عضویت اعضای هیأت عامل در کمیته‌ها و همچنین تعیین مقام منصوب کننده مدیران ارشد و اعضای کمیته‌ها؛
- ✓ ممنوع نمودن عضویت اعضای کمیته حسابرسی موسسه اعتباری در سایر کمیته‌های همان موسسه اعتباری؛

نظر به نقش و کارکرد تعیین کننده و کلیدی واحدها و کمیته‌های یاد شده در استقرار نظام حاکمیت شرکتی و کنترل‌های داخلی مؤثر در بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی و نیز اثرگذاری قابل ملاحظه آن‌ها در ایفای مسئولیت‌های نظارتی هیأت مدیره، لازم است اعضای هیأت عامل و سایر مدیران اجرایی همکاری مقتضی و مطلوب با واحدها و کمیته‌های مذکور معمول داشته و موظفند حسب دعوت، در جلسات کمیته‌های مزبور شرکت نمایند. همچنین ضروری است تمهیداتی اندیشیده شود که

واحدهای حسابرسی داخلی، مدیریت ریسک و رعایت قوانین و مقررات (تطبیق) در بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی از استقلال، اختیارات کافی، جایگاه سازمانی مناسب و مطابق با مقررات، امکان دسترسی به اطلاعات و نیروی انسانی واجد شرایط و مکفی و سایر امکانات و منابع لازم برخوردار باشند.

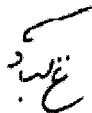
با عنایت به موارد فوق، خواهشمند است دستور فرمایند، مراتب به قید تسریع و با لحاظ مفاد بخشنامه شماره ۹۶/۱۴۹۱۵۳ مورخ ۱۳۹۶/۵/۱۶، به اعضای محترم هیأت مدیره و سایر واحدهای ذی ربط در آن بانک/مؤسسه اعتباری غیربانکی ابلاغ و بر حسن اجرای آن، نظارت دقیق صورت گیرد. ۴۸۴۳۳۶۵/ع.ب

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مطالعات و مقررات بانکی

حمیدرضا غنی آبادی حسین معصومی

۳۲۱۵-۰۲ ۳۸۳۱-۰۴

رونوشت:

__ جامعه حسابداران رسمی ایران، جناب آقای علوی، دبیر محترم جامعه حسابداران رسمی ایران، جهت استحضار.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مطالعات و مقررات بانکی

دستورالعمل تأیید صلاحیت و عزل یا هرگونه تغییر

مدیران ارشد و اعضای کمیته‌های ریسک، حسابرسی داخلی و رعایت قوانین و مقررات (تطبیق)

مؤسسات اعتباری

تابستان ۱۳۹۹

بسمه تعالی

در اجرای مواد (۵۶)، (۶۲) و (۶۳) "آیین نامه نحوه تأسیس و اداره مؤسسات اعتباری غیردولتی" مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۳/۱۰/۲۸ هیأت محترم وزیران و مواد (۳۱)، (۶۰)، (۸۹) و (۹۲) "دستورالعمل الزامات ناظر بر حاکمیت شرکتی در مؤسسات اعتباری غیردولتی" موضوع بخشنامه شماره ۹۶/۵۱۹۳۵ مورخ ۹۶/۲/۲۴ و مواد (۹)، (۱۲) و (۲۷) "دستورالعمل رعایت قوانین و مقررات (تطبیق) در مؤسسات اعتباری" موضوع بخشنامه شماره ۹۶/۲۳۵۰۷۶ مورخ ۱۳۹۶/۷/۲۷ و مواد (۳۰)، (۵۸)، (۸۶) و (۸۹) "دستورالعمل الزامات ناظر بر حاکمیت شرکتی در بانکهای دولتی" موضوع مصوبه جلسه مورخ ۱۳۹۶/۷/۲۵ مجمع عمومی بانکها و ابلاغیه شماره ۶۲/۱۰۳۶۳۵ مورخ ۱۳۹۷/۵/۲۱ وزارت امور اقتصادی و دارایی، با هدف ایجاد و تقویت سلامت و ثبات در نظام بانکی از طریق پیاده سازی اثربخش ضوابط حاکمیت شرکتی مؤثر در مؤسسات اعتباری، «دستورالعمل تأیید صلاحیت و عزل یا هرگونه تغییر مدیران ارشد و اعضای کمیته های ریسک، حسابرسی داخلی و رعایت قوانین و مقررات (تطبیق) مؤسسات اعتباری» که از این پس به اختصار «دستورالعمل» نامیده می شود، به شرح ذیل تدوین می گردد:

فصل اول: تعاریف و کلیات

ماده ۱- در این دستورالعمل، اصطلاحات زیر در معانی مشروح ذیل به کار می روند. سایر اصطلاحات به کاربرده شده نیز تابع تعاریف مقرر در ماده (۱) «دستورالعمل الزامات ناظر بر حاکمیت شرکتی در مؤسسات اعتباری غیردولتی» می باشند:

- ۱-۱- مؤسسه اعتباری: بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی که به موجب قانون یا با مجوز بانک مرکزی تأسیس شده و تحت نظارت بانک مرکزی قرار دارد؛
- ۱-۲- کمیسیون: کمیسیون تأیید صلاحیت و عزل یا هرگونه تغییر مدیران ارشد و اعضای کمیته های ریسک، حسابرسی داخلی و رعایت قوانین و مقررات (تطبیق) مؤسسات اعتباری؛
- ۱-۳- داوطلب: شخصی حقیقی است که برای تصدی سمت مدیران ارشد ریسک، حسابرسی داخلی و رعایت قوانین و مقررات (تطبیق) یا عضویت در کمیته های ریسک، حسابرسی و رعایت قوانین و مقررات (تطبیق) مؤسسه اعتباری به بانک مرکزی معرفی می شود؛
- ۱-۴- مدیران ارشد: مدیران ارشد واحدهای ریسک، حسابرسی داخلی و رعایت قوانین و مقررات (تطبیق)؛

۱-۵- سمت مدیریتی: شامل سمت‌های عضو هیأت مدیره، مدیرعامل، قائم مقام و معاونین مدیرعامل و مدیران ارشد؛

۱-۶- کمیته‌ها: کمیته‌های ریسک، حسابرسی داخلی و رعایت قوانین و مقررات (تطبیق)؛

۱-۷- تأییدیه صلاحیت حرفه‌ای: موافقت کتبی بانک مرکزی با تصدی سمت مدیران ارشد و یا عضویت در کمیته‌ها که به مؤسسه اعتباری اعلام می‌شود؛

۱-۸- عضو غیر اجرایی هیأت مدیره: عضوی از هیأت مدیره که در هیأت عامل مؤسسه اعتباری عضویت ندارد؛

۱-۹- عضو اجرایی هیأت مدیره: عضوی از هیأت مدیره که در هیأت عامل مؤسسه اعتباری نیز عضویت دارد؛

۱-۱۰- عضو مستقل: به عضوی از کمیته اطلاق می‌شود که تحت تاثیر نفوذ، دخالت یا انگیزه‌ای که مانع

قضاوت و عملکرد بیطرفانه وی در انجام وظایف گردد، نباشد، اعم از این که این نفوذ، دخالت یا انگیزه در نتیجه رابطه با اشخاص دیگر به وجود آمده یا منتج از فشارهای سیاسی یا انگیزه‌های مالکیتی باشد. موارد ذیل برخی از مصادیقی است که هر یک به تنهایی منجر به عدم تحقق شرایط استقلال برای عضو کمیته می‌شود؛

۱-۱۰-۱- مالک بیش از یک درصد سهام مؤسسه اعتباری، شرکت‌های تابعه و وابسته آن باشد؛

۱-۱۰-۲- طی سه سال اخیر (قبل از انتخاب)، طرف قرارداد یا دارای معاملات یا روابط تجاری

با اهمیت مستقیم یا غیرمستقیم با مؤسسه اعتباری، شرکت‌های تابعه و وابسته آن

باشد؛

۱-۱۰-۳- طی مدت دو سال اخیر (قبل از انتخاب)، دارای هرگونه مسئولیت اجرایی و رابطه

استخدامی در مؤسسه اعتباری، شرکت‌های تابعه و وابسته آن باشد؛

۱-۱۰-۴- دارای رابطه سببی یا نسبی (درجه اول از طبقات اول و دوم) با متصدیان سمت مدیریتی

در مؤسسه اعتباری باشد؛

۱-۱۰-۵- طی سه سال اخیر (قبل از انتخاب)، جزء مدیران مؤسسه حسابرسی یا تیم حسابرسی

مستقل مؤسسه اعتباری، شرکت‌های تابعه و وابسته آن باشد؛

^۱ مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۹/۴/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

^۲ مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۹/۴/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

^۳ مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۹/۴/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

^۴ مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۹/۴/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

۱-۱۰-۶- منافع یا رابطه تجاری مشترک با اهمیت با متصدیان سمت مدیریتی در مؤسسه اعتباری

داشته باشد؛

۱-۱۰-۷- دارای رابطه سببی یا نسبی (درجه اول از طبقات اول و دوم)، منافع یا رابطه تجاری

مشترک با اهمیت با اشخاص حقیقی و حقوقی دارای بیش از ۵ درصد سهام مؤسسه

اعتباری و یا مدیران اشخاص حقوقی موصوف باشد؛

۱-۱۰-۸- در ده سال اخیر (قبل از انتخاب) بیش از سه دوره بیست و چهار ماهه اعم از متوالی یا

متناوب عضو هیات مدیره یا مدیرعامل مؤسسه اعتباری، شرکت‌های تابعه و وابسته آن

باشد.

ماده ۲- وظایف و مسئولیت‌های دبیرخانه کمیسیون، بر عهده اداره مجوزهای بانکی بانک مرکزی است.

ماده ۳- تصدی سمت مدیران ارشد و یا عضویت در کمیته‌های مؤسسه اعتباری و تمدید دوره مسئولیت آن‌ها منوط به

اخذ تأییدیه صلاحیت حرفه‌ای می‌باشد.

ماده ۴- تأیید صلاحیت و عزل یا هرگونه تغییر مدیران ارشد و اعضای کمیته‌های مؤسسه اعتباری بر اساس مفاد این

دستورالعمل خواهد بود.

فصل دوم: شرایط لازم برای مدیران ارشد و اعضای کمیته‌ها

الف- شرایط عمومی

ماده ۵- شرایط عمومی مدیران ارشد و اعضای کمیته‌ها به شرح ذیل است:

۱-۵- نداشتن منع تصدی سمت مدیریتی در مؤسسات اعتباری ناشی از محکومیت قطعی در هیأت انتظامی

بانک‌ها؛

۲-۵- نداشتن بیشتر از یک دهم درصد سهام در هر یک از مؤسسات اعتباری؛

۳-۵- نداشتن سمت مدیریتی و مشاوره‌ای و عضویت در کمیته‌های سایر مؤسسات اعتباری صرفاً برای

مدیران ارشد؛

۴-۵- نداشتن منع تصدی ناشی از سابقه عضویت در کمیته‌ها یا تصدی سمت مدیریتی به نحوی که به

تشخیص بانک مرکزی، اقدامات وی در دوره تصدی یا عضویت در کمیته مؤسسه اعتباری، منجر به وارد

آمدن آسیب قابل توجه به ثبات و سلامت آن مؤسسه یا لغو اجازه‌نامه تأسیس یا اجازه‌نامه فعالیت یا

برعهده گرفتن اداره مؤسسه مذکور توسط بانک مرکزی شده باشد؛

تبصره - محدودیت موضوع این بند برای مدت (۵) سال از تاریخ لغو اجازه نامه تأسیس یا اجازه نامه فعالیت یا برعهده گرفتن اداره مؤسسه مذکور توسط بانک مرکزی یا اتمام تصدی یا خاتمه عضویت داوطلب بنا به تشخیص بانک مرکزی می باشد.

۵-۵- قرار نگرفتن در شمول مصادیق ماده (۱۱۱) لایحه اصلاح قسمتی از قانون تجارت؛

۵-۶- رایحه گواهی نامه حرفه ای مورد تأیید کمیسیون؛

۵-۶-۱- تا قبل از سال ۱۴۰۰ حداکثر یک سال پس از تصدی سمت مربوطه؛

۵-۶-۲- پس از سال ۱۴۰۰ رایحه گواهی پیش از انجام ترتیبات ارزیابی؛

تبصره - افرادی که سابقه تصدی سمت مدیریتی در مؤسسات اعتباری را دارا می باشند و بیش از دو سال از خاتمه دوره مسئولیت آنها سپری نشده است، مشمول حکم موضوع این بند نمی باشند.

۵-۷- کسب اکثریت آرای موافق در جلسه ارزیابی کمیسیون.

تبصره - در اجرای این بند و در صورت نیاز، به تشخیص کمیسیون، مصاحبه تخصصی برگزار شده و پس از آن نسبت به ارزیابی داوطلب و اعلام آراء توسط کمیسیون، اقدام خواهد گردید.

ب - شرایط تخصصی مدیران ارشد

ماده ۶- شرایط تخصصی مدیر ارشد حسابرسی داخلی به شرح ذیل است^۶:

۶-۱- دارا بودن دانشنامه کارشناسی یا بالاتر در رشته های: حسابداری، حسابرسی، مدیریت و سایر رشته های

مشابه به تشخیص کمیسیون؛

۶-۲- داشتن حداقل ۵ سال سابقه کار در زمینه های حسابرسی، حسابداری و امور بانکی و مالی؛

تبصره - حکم مدیر ارشد حسابرسی داخلی توسط رئیس هیأت مدیره صادر خواهد شد.

ماده ۷- شرایط تخصصی مدیر ارشد ریسک به شرح ذیل است^۷:

۷-۱- دارا بودن دانشنامه کارشناسی یا بالاتر در رشته های: مدیریت مالی، مدیریت ریسک، مهندسی مالی،

حسابداری، ریاضی، آمار و سایر رشته های مشابه به تشخیص کمیسیون؛

۷-۲- داشتن حداقل ۵ سال سابقه کار در زمینه های مدیریت مالی و ریسک؛

تبصره - حکم مدیر ارشد ریسک توسط مدیر عامل صادر خواهد شد.

ماده ۸- شرایط تخصصی مدیر ارشد رعایت قوانین و مقررات (تطبیق) به شرح ذیل است^۸:

^۶ مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۹/۴/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

^۷ مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۹/۴/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

^۸ مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۹/۴/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

۸-۱- دارا بودن دانشنامه کارشناسی یا بالاتر در رشته‌های: حقوق، مدیریت و سایر رشته‌ها به تشخیص

کمیسیون؛

۸-۲- داشتن حداقل ۵ سال سابقه کار در زمینه‌های مرتبط با رعایت قوانین و مقررات (تطبیق)، تدوین

مقررات داخلی، مبارزه با پولشویی، بازرسی، امور حقوقی و ریسک عملیاتی؛

تبصره - حکم مدیر ارشد رعایت قوانین و مقررات (تطبیق) توسط رئیس هیأت مدیره صادر خواهد شد.

پ - شرایط تخصصی اعضای کمیته‌ها

ماده ۹- شرایط تخصصی اعضای کمیته حسابرسی به شرح ذیل است^۹:

۹-۱- دارا بودن دانشنامه کارشناسی یا بالاتر در رشته‌های: حسابداری، حسابرسی، مدیریت و سایر رشته‌های

مشابه به تشخیص کمیسیون؛

۹-۲- داشتن حداقل ۷ سال سابقه کار در زمینه‌های حسابرسی، حسابداری، امور بانکی و مالی؛

تبصره ۱- رئیس کمیته حسابرسی باید از اعضای غیراجرایی هیأت مدیره انتخاب گردد.

تبصره ۲- رئیس هیأت مدیره، اعضای اجرایی هیأت مدیره، اعضای هیأت عامل و سایر کارکنان مؤسسه

اعتباری نمی‌توانند برای عضویت در کمیته حسابرسی انتخاب گردند.

تبصره ۳- سایر اعضای کمیته حسابرسی باید به تشخیص کمیسیون، دارای شرایط عضو مستقل باشند.

تبصره ۴- مدیر ارشد حسابرسی داخلی نمی‌تواند به عنوان عضو کمیته حسابرسی معرفی گردد لیکن می‌تواند

بدون حق رأی به عنوان دبیر کمیته حسابرسی در جلسات شرکت نماید.

تبصره ۵- اعضای کمیته حسابرسی مؤسسه اعتباری نمی‌توانند به صورت همزمان در سایر کمیته‌های همان

مؤسسه عضویت داشته باشند.

تبصره ۶- حکم اعضای کمیته حسابرسی توسط رئیس هیأت مدیره صادر خواهد شد.

ماده ۱۰- شرایط تخصصی اعضای کمیته ریسک به شرح ذیل است^{۱۰}:

۱۰-۱- دارا بودن دانشنامه کارشناسی یا بالاتر در رشته‌های: مدیریت مالی، مدیریت ریسک، مهندسی مالی،

ریاضی، آمار و سایر رشته‌های مشابه به تشخیص کمیسیون؛

۱۰-۲- داشتن حداقل ۷ سال سابقه کار در زمینه‌های مدیریت ریسک و مالی؛

۱۰-۳- دارا بودن شرایط عضو مستقل به تشخیص کمیسیون؛

^۹ مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۹/۴/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

^{۱۰} مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۹/۴/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

تبصره ۱- رئیس کمیته ریسک باید از اعضای غیراجرایی هیأت مدیره انتخاب گردد.

تبصره ۲- حداکثر یکی از اعضای اجرایی هیأت مدیره یا مدیر عامل می تواند برای عضویت در کمیته ریسک انتخاب گردد.

تبصره ۳- رئیس هیأت مدیره و همچنین سایر اعضای هیأت عامل و کارکنان مؤسسه اعتباری نمی توانند برای عضویت در کمیته ریسک انتخاب گردند.

تبصره ۴- سایر اعضای کمیته ریسک باید به تشخیص کمیسیون، دارای شرایط عضو مستقل باشند.

تبصره ۵- مدیر ارشد ریسک می تواند بدون حق رأی به عنوان دبیر کمیته ریسک در جلسات شرکت نماید.

تبصره ۶- حکم اعضای کمیته ریسک توسط رئیس هیأت مدیره صادر خواهد شد.

ماده ۱۱- شرایط تخصصی اعضای کمیته رعایت قوانین و مقررات (تطبیق) به شرح ذیل است^{۱۱}:

۱-۱۱- دارا بودن دانشنامه کارشناسی یا بالاتر در رشته های: حقوق، مدیریت و سایر رشته ها به تشخیص کمیسیون؛

۲-۱۱- داشتن حداقل ۷ سال سابقه کار در زمینه های مرتبط با رعایت قوانین و مقررات (تطبیق)، امور حقوقی و ریسک عملیاتی؛

۳-۱۱- دارا بودن شرایط عضو مستقل به تشخیص کمیسیون؛

تبصره ۱- رئیس کمیته رعایت قوانین و مقررات (تطبیق)، باید از اعضای غیراجرایی هیأت مدیره انتخاب گردد.

تبصره ۲- رئیس هیأت مدیره و همچنین اعضای هیأت عامل و کارکنان مؤسسه اعتباری نمی توانند برای عضویت در کمیته رعایت قوانین و مقررات (تطبیق)، انتخاب گردند.

تبصره ۳- سایر اعضای کمیته رعایت قوانین و مقررات (تطبیق) باید به تشخیص کمیسیون، دارای شرایط عضو مستقل باشند.

تبصره ۴- مدیر ارشد رعایت قوانین و مقررات (تطبیق) می تواند بدون حق رأی به عنوان دبیر کمیته رعایت قوانین و مقررات (تطبیق) در جلسات شرکت نماید.

تبصره ۵- اعضای کمیته رعایت قوانین و مقررات (تطبیق) نباید در بیش از یک مؤسسه اعتباری عضو کمیته مذکور باشند.

تبصره ۶- حکم اعضای کمیته رعایت قوانین و مقررات (تطبیق) توسط رئیس هیأت مدیره صادر خواهد شد.

^{۱۱} مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۹/۴/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

فصل سوم: ترتیبات رسیدگی

ماده ۱۲- مؤسسه اعتباری موظف است حداکثر ظرف مدت یک ماه پس از لازم الاجرا شدن این دستورالعمل، تعداد اعضای کمیته‌ها که به موجب منشور مصوب هیأت مدیره ۳ یا ۵ عضو می‌باشد را به دبیرخانه کمیسیون ارایه نماید. هر گونه تغییرات بعدی در تعداد اعضای کمیته‌ها باید به فوریت به دبیرخانه کمیسیون اعلام گردد.^{۱۲}

ماده ۱۳- مؤسسه اعتباری موظف است فهرست اسامی داوطلبان تصدی سمت مدیران ارشد و یا اعضای کمیته‌ها را حداقل سه ماه قبل از پایان دوره تصدی و یا بلافاصله بعد از استعفا، به همراه فرم مشخصات، مدارک و مستندات آن‌ها و همچنین سوابق کاری و تخصصی داوطلب در خصوص میزان شناخت و آگاهی وی از مباحث مرتبط با ریسک، حسابرسی داخلی و رعایت قوانین و مقررات، حسب مورد و برنامه آتی داوطلب برای تصدی سمت مدیران ارشد و یا عضویت در کمیته‌ها را به منظور اخذ تأییدیه صلاحیت حرفه‌ای با امضای رئیس هیأت مدیره به دبیرخانه کمیسیون ارایه نماید.

تبصره ۱- مسئولیت احراز صحت و سقم مدارک و مستندات ارایه شده داوطلب و کسب استعلام از مراجع ذیصلاح بر عهده مؤسسه اعتباری است.

تبصره ۲- فهرست مدارک و مستندات مورد نیاز و فرم‌های مربوط اعم از مدارک و مستندات مربوط به احراز شرایط عمومی و تخصصی و نحوه ارسال آن‌ها توسط دبیرخانه کمیسیون تعیین می‌گردد.

ماده ۱۴- مؤسسه اعتباری موظف است در تعیین اعضای کمیته‌ها، تخصص‌ها و مهارت‌های متنوع مورد نیاز برای هر کمیته را لحاظ نماید.^{۱۳}

ماده ۱۵- دبیرخانه کمیسیون موظف است فرم مشخصات، مدارک و مستندات ارسالی را بررسی نموده و در صورت ناقص بودن مدارک و مستندات مراتب را به مؤسسه اعتباری اعلام نماید. در صورتی که مؤسسه اعتباری ظرف مدت بیست روز کاری نسبت به تکمیل و ارسال مدارک اقدام نکند، منصرف تلقی می‌گردد و نمی‌تواند تا مدت دو ماه نسبت به معرفی مجدد همان داوطلب اقدام نماید.

ماده ۱۶- دبیرخانه کمیسیون پس از دریافت کامل مدارک و مستندات، اقدامات ذیل را انجام می‌دهد:

۱-۱۶- تطبیق مدارک و مستندات ارایه شده با ضوابط موضوع این دستورالعمل؛

۲-۱۶- حصول اطمینان از احراز شرایط عمومی داوطلب از طریق دریافت مدارک و مستندات مرتبط از مؤسسه

اعتباری به همراه تأییدیه مؤسسه اعتباری مذکور مبنی بر اعتبار و اصالت مدارک و مستندات ارایه شده؛

^{۱۲} مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۹/۴/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

^{۱۳} مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۹/۴/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

۱۶-۳- تمهید مقدمات برگزاری جلسه ارزیابی تخصصی کمیسیون در صورت حصول اطمینان از دارا بودن شرایط عمومی توسط داوطلب وفق مفاد این دستورالعمل و همچنین ارسال مشخصات، مدارک و مستندات مرتبط با داوطلب برای اعضای کمیسیون، قبل از برگزاری جلسه ارزیابی؛

۱۶-۴- اقدام به دعوت از داوطلب برای شرکت در جلسه مصاحبه، در صورت تشخیص و درخواست کمیسیون، از طریق ارسال دعوت‌نامه با ذکر تاریخ، ساعت و محل انجام جلسه مصاحبه به آدرس مؤسسه اعتباری قبل از برگزاری جلسه؛

ماده ۱۷- در صورتی که داوطلب امکان حضور در جلسه مصاحبه در تاریخ مقرر را نداشته باشد، مؤسسه اعتباری مکلف است مراتب را حداقل سه روز کاری قبل از تاریخ برگزاری جلسه با ذکر دلایل و ارایه مستندات مربوط به دبیرخانه کمیسیون اعلام نماید.

تبصره - در صورتی که داوطلب، حسب تشخیص کمیسیون بدون عذر موجه در جلسه مصاحبه حاضر نشود، منصرف تلقی می‌گردد و هیچ یک از مؤسسات اعتباری نمی‌توانند تا مدت دو ماه از تاریخ برگزاری جلسه کمیسیون نسبت به معرفی مجدد همان داوطلب اقدام نمایند.

فصل چهارم: ترکیب و سازوکار کمیسیون

الف - نحوه ارزیابی کمیسیون:

ماده ۱۸- کمیسیون به منظور احراز صلاحیت تخصصی داوطلب، توانایی‌های تخصصی وی را با استفاده از مدارک واصله و یا بنا به تشخیص از طریق دعوت به مصاحبه، از حیث موارد ذیل ارزیابی می‌نماید:

۱۸-۱- حضور اعضا با تخصص‌ها و مهارت‌های متنوع موردنیاز در هر کمیته^{۱۴}؛

۱۸-۲- سابقه کاری و عملکرد گذشته داوطلب از حیث موارد مرتبط با نیازهای حرفه‌ای و تخصصی^{۱۵}؛

۱۸-۳- میزان شناخت و آگاهی داوطلب از مباحث مرتبط با ریسک، حسابرسی داخلی و رعایت قوانین و مقررات حسب مورد؛

۱۸-۴- امکان تخصیص زمان کافی برای انجام وظایف محوله توسط داوطلب متناسب با پیچیدگی فعالیت‌ها و شرایط مؤسسه اعتباری^{۱۶}؛

تبصره - عضویت همزمان داوطلب مجموعاً در بیش از (۴) کمیته مختلف مؤسسات اعتباری یا سایر شرکت‌ها از جمله مصادیق عدم احراز شرایط موضوع این بند خواهد بود.

^{۱۴} مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۹/۴/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

^{۱۵} مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۹/۴/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

^{۱۶} مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۹/۴/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

۱۸-۵- برنامه کاری آتی داوطلب به لحاظ ارتقای شاخص‌های مربوط (ریسک، حسابرسی داخلی و رعایت قوانین و مقررات) در مؤسسه اعتباری.

ماده ۱۹- اعضای کمیسیون پس از ارزیابی صلاحیت تخصصی داوطلب نسبت به اعلام نظر خود مبنی بر تأیید یا عدم تأیید صلاحیت حرفه‌ای داوطلب اقدام می‌نمایند.

ب- ترکیب کمیسیون

ماده ۲۰- به منظور تأیید صلاحیت تخصصی داوطلب و عزل یا هرگونه تغییر مدیران ارشد و اعضای کمیته‌های مؤسسه اعتباری، کمیسیونی با عنوان «کمیسیون تأیید صلاحیت و عزل یا هرگونه تغییر مدیران ارشد و اعضای کمیته‌های ریسک، حسابرسی داخلی و رعایت قوانین و مقررات (تطبیق) مؤسسات اعتباری» در بانک مرکزی تشکیل می‌شود.

ماده ۲۱- ترکیب اعضای کمیسیون به شرح زیر می‌باشد.

۱-۲۱- مدیرکل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی؛

۲-۲۱- مدیرکل نظارت بر بانک‌ها و مؤسسات اعتباری؛

۳-۲۱- مدیر اداره نظارت بر بانک‌ها و مؤسسات اعتباری ۱؛

۴-۲۱- مدیر اداره نظارت بر بانک‌ها و مؤسسات اعتباری ۲؛

۵-۲۱- مدیر اداره ارزیابی سلامت نظام بانکی؛

۶-۲۱- مدیر اداره مجوزهای بانکی؛

۷-۲۱- مدیر اداره مبارزه با پولشویی.

تبصره - ریاست کمیسیون با مدیرکل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی می‌باشد.

ماده ۲۲- احکام مربوط به انتصاب هر یک از اعضای کمیسیون توسط معاون نظارت بانک مرکزی صادر می‌گردد.

ماده ۲۳- یکی از معاونین اداره مجوزهای بانکی به انتخاب رییس کمیسیون به عنوان دبیر کمیسیون تعیین می‌گردد.

ماده ۲۴- جلسات کمیسیون با حضور رئیس کمیسیون و حداقل چهار عضو کمیسیون رسمیت می‌یابد.

ماده ۲۵- تصمیمات کمیسیون با رأی اکثریت اعضای حاضر در جلسه و با تأیید معاون نظارت بانک مرکزی نافذ می‌باشد.

تبصره - در صورتی که تعداد اعضای حاضر در جلسه ارزیابی داوطلب در کمیسیون (۶) نفر باشد و آرای مأخوذه از تساوی برخوردار باشد، رأی رییس کمیسیون به عنوان رأی تعیین کننده نتیجه ارزیابی محسوب می‌گردد.

ج- ترتیبات پس از ارزیابی

ماده ۲۶- صورت جلسه ارزیابی داوطلب شامل تاریخ تشکیل، مدت زمان برگزاری، نام حاضرین مشتمل بر اعضای کمیسیون، دبیر و ارزیابی شونده و نتیجه‌ی ارزیابی‌ها، توسط دبیر کمیسیون تنظیم شده و به امضای اعضای کمیسیون رسیده و پس از تأیید معاون نظارت بانک مرکزی، نسخه‌ای از آن به همراه سایر مدارک، توسط دبیرخانه کمیسیون بایگانی می‌شود.

ماده ۲۷- دبیرخانه کمیسیون پس از ارزیابی نتایج صلاحیت‌های عمومی و تخصصی داوطلب، مراتب صلاحیت یا عدم صلاحیت حرفه‌ای وی را طی نامه‌ای به مؤسسه اعتباری اعلام می‌نماید.

تبصره - چنانچه صلاحیت حرفه‌ای داوطلب تأیید نشود، معرفی مجدد وی به منظور تصدی سمت مدیریتی یا عضویت در کمیته‌ها، برای بار اول تا (۳) ماه، برای بار دوم تا (۶) ماه و برای دفعات بعد تا (۱) سال پس از تاریخ اعلام عدم صلاحیت حرفه‌ای وی میسر نخواهد بود.^{۱۷}

فصل پنجم: نظارت

ماده ۲۸- حصول اطمینان از کارایی و اثر بخشی عملکرد مدیران ارشد و کمیته‌ها در مؤسسه اعتباری بر عهده مدیریت کل نظارت بر بانک‌ها و مؤسسات اعتباری می‌باشد. مؤسسه اعتباری موظف است اطلاعات مورد نیاز برای ارزیابی اثر بخشی و کارایی عملکرد مدیران ارشد و کمیته‌ها را مطابق با چارچوبی که مدیریت کل نظارت بر بانک‌ها و مؤسسات اعتباری تعیین می‌کند برای آن مدیریت کل ارسال نماید.^{۱۸}

ماده ۲۹- اداره ارزیابی سلامت نظام بانکی، ظرف مدت سه ماه پس از ابلاغ این دستورالعمل، شیوه‌نامه اجرایی ارزیابی عملکرد مدیران ارشد و کمیته‌ها متضمن شاخص‌های کمی و کیفی ارزیابی موصوف را تهیه و برای تصویب به کمیسیون ارائه می‌نماید.^{۱۹}

ماده ۳۰- بازرسین مدیریت کل نظارت بر بانک‌ها و مؤسسات اعتباری بر اساس شیوه‌نامه موضوع ماده (۲۸) به صورت موردی و ادواری اقدام به ارزیابی عملکرد مدیران ارشد و کمیته‌ها در مؤسسه اعتباری می‌نمایند.^{۲۰}

ماده ۳۱- چنانچه عملکرد مدیران ارشد و کمیته مؤسسه اعتباری در مقاطع سالانه، قابل قبول ارزیابی گردد، مدیریت کل نظارت بر بانک‌ها و مؤسسات اعتباری، «تأییدیه بلامانع بودن تصدی مدیران ارشد و اعضای کمیته» را صادر و نسخه‌ای از آن را برای دبیرخانه کمیسیون ارسال می‌نماید.^{۲۱}

^{۱۷} مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۹/۴/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

^{۱۸} مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۹/۴/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

^{۱۹} مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۹/۴/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

^{۲۰} مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۹/۴/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

^{۲۱} مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۹/۴/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

فصل ششم: تزییات عزل یا هرگونه تغییر مدیران ارشد و اعضای کمیته‌های مؤسسه اعتباری و ابطال تأییدیه صلاحیت

حرفه‌ای آن‌ها

ماده ۳۲- مؤسسه اعتباری در صورت تصمیم به عزل یا هرگونه تغییر مدیران ارشد و اعضای کمیته‌های مؤسسه اعتباری، موظف است درخواست کتبی خود را به همراه دلایل و مستندات مرتبط به دبیرخانه کمیسیون ارایه نماید. دبیرخانه کمیسیون پس از دریافت کامل دلایل و مستندات، اقدامات ذیل را انجام می‌دهد:

۳۲-۱- در ارتباط با مدیران ارشد، گزارش لازم را جهت طرح در جلسه کمیسیون تهیه و پس از اتخاذ تصمیم توسط کمیسیون، مراتب تأیید یا عدم تأیید عزل یا هرگونه تغییر اعضا را به مؤسسه اعتباری اعلام می‌کند.

۳۲-۲- در خصوص اعضای کمیته‌ها، پس از اخذ تأیید معاون نظارت بانک مرکزی، مراتب تأیید یا عدم تأیید عزل یا هرگونه تغییر اعضا را به کمیسیون و مؤسسه اعتباری اعلام می‌نماید.

تبصره - در صورت تأیید عزل یا هرگونه تغییر اعضا از سوی بانک مرکزی، مؤسسه اعتباری موظف است بلافاصله اقدامات لازم به منظور معرفی اسامی داوطلب/داوطلبان جدید را در چارچوب مفاد این دستورالعمل انجام دهد.

ماده ۳۳- دبیرخانه کمیسیون در صورت وصول گزارش در خصوص هر یک از موارد زیر و یا احراز این موارد، موضوع ابطال تأییدیه صلاحیت حرفه‌ای صادره را در دستور کار کمیسیون قرار می‌دهد^{۲۲}:

۳۳-۱- ارایه اطلاعات نادرست و یا گمراه‌کننده در زمان معرفی و بررسی صلاحیت؛

۳۳-۲- نقض هر یک از شرایط عمومی موضوع بند (الف) فصل دوم این دستورالعمل؛

۳۳-۳- عدم صدور «تأییدیه بالامانع بودن تصدی مدیران ارشد و اعضای کمیته» توسط مدیریت کل نظارت بر بانک‌ها و مؤسسات اعتباری^{۲۳}؛

۳۳-۴- احراز عدم انجام وظایف و مسئولیت‌های مقرر در ضوابط و مقررات ابلاغی به تشخیص بانک مرکزی.

تبصره ۱- در صورت موافقت کمیسیون با ابطال تأییدیه صلاحیت حرفه‌ای صادره، دبیرخانه کمیسیون مراتب عزل مدیران ارشد را رأساً و موضوع عزل اعضای کمیته‌ها را پس از اخذ تأیید معاون نظارت بانک مرکزی به مؤسسه اعتباری ابلاغ می‌نماید^{۲۴}.

تبصره ۲- کمیسیون و یا معاون نظارت بانک مرکزی در اجرای این ماده، علاوه بر اخذ دفاعیات فرد، می‌توانند عنداللزوم از وی برای حضور در جلسه نیز دعوت به عمل آورند^{۲۵}.

^{۲۲} مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۹/۴/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

^{۲۳} مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۹/۴/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

^{۲۴} مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۹/۴/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

تبصره ۳- در صورت عزل دواطلب، معرفی مجدد وی برای تصدی سمت مدیریتی یا عضویت در کمیته‌ها، به مدت (۵) سال ممنوع می‌باشد.^{۲۶}

ماده ۳۴- مؤسسه اعتباری موظف است بلافاصله پس از دریافت ابلاغیه بانک مرکزی مبنی بر عزل یا هرگونه تغییر مدیران ارشد و اعضای کمیته‌ها، ضمن عزل یا تغییر شخص مورد نظر، اقدامات لازم را به منظور معرفی اسامی دواطلب/دواطلبان جدید در چارچوب مفاد این دستورالعمل انجام دهد.^{۲۷}

ماده ۳۵- در صورت استتکاف مؤسسه اعتباری از اجرای دستورات بانک مرکزی مبنی بر عزل یا هرگونه تغییر مدیران ارشد و اعضای کمیته‌های مؤسسه اعتباری، پرونده مؤسسه اعتباری متخلف به همراه هیأت مدیره و هیأت عامل مؤسسه مذکور برای اعمال مجازات‌های انتظامی موضوع ماده (۴۴) قانون پولی و بانکی کشور به هیأت انتظامی بانک‌ها معرفی می‌گردد.

فصل ششم: سایر

ماده ۳۶- مدت اعتبار تأییدیه صلاحیت حرفه‌ای صادره (۵) سال از تاریخ صدور بوده و صرفاً جهت فعالیت در مؤسسه اعتباری متقاضی معتبر است. پس از اتمام دوره (۵) ساله، معرفی مجدد مدیران ارشد و اعضای کمیته‌های مؤسسه اعتباری به عنوان دواطلب بلامانع است.

ماده ۳۷- مؤسسه اعتباری موظف است ظرف مدت یک سال از تاریخ ابلاغ این دستورالعمل، نسبت به انطباق شرایط مدیران ارشد و اعضای کمیته‌های آن مؤسسه با مفاد این دستورالعمل اقدام نماید.

«دستورالعمل تأیید صلاحیت و عزل یا هرگونه تغییر مدیران ارشد و اعضای کمیته‌های ریسک، حسابرسی داخلی و رعایت قوانین و مقررات (تطبیق) مؤسسات اعتباری» که در دهمین جلسه‌ی مورخ ۱۳۹۹/۴/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی در ۳۷ ماده و ۳۶ تبصره به تصویب رسیده، از تاریخ ابلاغ، لازم‌الاجرا است.

^{۲۵} مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۹/۴/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

^{۲۶} مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۹/۴/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

^{۲۷} مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۹/۴/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛